

הסיפור על מצבור הגז שהתגלה בשבי ציון

*א' יקירי,
הסיפור על הכרובית הוא מסובך הסיפורים שהגתי לך אתה ואני
אוהבים והנה מסתבר, שכמעט כל עם ישראל חוטא באותה אהבה
סמויה. מזה כמה שבועות אני מספר בלוגי שלי, בתוכניתו של בני בשן
ביום שלישי בין שתיים לפעול בצהריים, סיפורי זיכרונות פיקנטיים
(צ'יגאטיס בלשון עבר). אחר אני מקווה לספר ולגלות לך את ישראל
את הסיבה האמיתית לפירוק הפלמ"ח, אבל אני לא יודע אם הסיפור
יצניין אותך, כי אין בו את הניחוח של הכרובית.
ונה מה שסיפרתי בלוגי שלי.*

פז'ו

לפני כעשרים שנה פנה אלי הבמאי שי לביא בבקשה שאכתוב מחזמר
לחג היובל של שבי ציון. נסעתי לישוב הנחמד הזה, הנמצא בין חיפה
לנהריה, הסתובבתי כמה ימים בין האנשים ולקטתי סיפורים מהוותיקים.
אחד הסיפורים נשמע לי הזוי, נראה יותר כאגדה מאשר מציאות ועד לפני
חודשיים לא האמנתי שהדבר קרה באמת.
וזה מה שסיפרו לי:

המושב השיתופי שבי ציון הוקם בשנות השלושים כישוב של חומה
ומגדל על ידי גרעין של יוצאי גרמניה. קבוצת סוחרים יהודים מהעיירה
הגרמנית רכסינגן נתפסה לעניין הציוני והחליטה לעלות ארצה. בשנה
הראשונה לעלייתם שתלו גן ירק של עשרים דונם ובו הקצו כחצי דונם
לכרובית. כשנגמרה העונה הסתבר שאותו חצי דונם הכניס להם פי שלושה
מאשר כל שאר הירקות. לא פלא שבשנה הבאה הם הזניחו את שאר
הירקות והקדישו את כל עשרים הדונמים לשתילי כרובית. הכרובית
הצליחה מאוד והמשאית הראשונה שנסעה בראשית החורף טעונה ארגזי
כרובית לחיפה, נשאה עמה גם תקווה להתעשרות מהירה.
בצהריים, כשראו את המשאית חוזרת, רצו אליה כולם כדי לברר כמה
מיליונים היא עשתה. כשהמשאית הגיעה לרחבה שלפני חדר האוכל, לא

האמינו האנשים למראה עיניהם – היא חזרה עם כל מטען הכרובית.
מסתבר שהייקים האלה לא היו היחידים בשאיפתם להתעשר, כל חקלאי
הארץ עשו כרובית באותה שנה, והנהג אמר שהמחיר שתנובה היתה מוכנה
לשלם בעד הסחורה לא היה מכסה את הוצאות הפריקה.

מה עושים עכשיו? בראש היישוב עמד יהודי כריזמטי בשם ד"ר
שוויאר, שמיהר לכנס את כל היישוב לאספה שלא מן המניין ובה הוחלט
פה אחד שאוכל לא זורקים, במשך הימים הקרובים כולם אוכלים בשבי
ציון רק כרובית. ויקים הם יקים, אצלם החלטה היא החלטה. בבוקר אכלו
סלט כרובית, בצהרים מרק כרובית עם כרובית מטוגנת ובערב פשטידת
כרובית, וכך כמה שבועות עד שאזלה הכרובית.

אני לא יודע אם כולם יודעים שלכרובית יש תופעה חברתית יותר חזקה
מזו של השעועית. אנשים שבאו באותם ימים לביקור בשבי ציון מספרים
שמעל הישוב הקטן התנוססה כיפה ענקית של גז, בדומה לענן האש שהלך
עם בני ישראל אחרי שאכלו את המן במדבר סיני.

ממש כך, אורחים שהגיעו לישוב הקטן נופפו בידיהם כדי לפלס
לעצמם דרך בתוך ענן הגז.

שלושה ימים אחרי שגמרו לאכול את הכרובית האחרונה, עוד ריחף
הענן מעל המושב וביום השלישי באה רוח מזרחית והדפה את כל הענן
לעבר הים.

זה מה שסיפרו לי לפני עשרים שנה בשבי ציון ואני לא האמנתי שהדבר
ייתכן עד לפני חודשיים, כשהתגלו מצבורי גז מצפון-מערב לחיפה. לא
אתפלא אם אשמע שהגיאלוג יוסי לנגוצקי, שגילה את מצבור הגז
הזה, היה בשבי ציון, שמע את הסיפור ובעקבותיו מצא את הגז הטבעי.
שבסופו של דבר עתיד להעשיר את הארץ. לאחרונה שמעתי שתושבי שבי
ציון דורשים עכשיו זכויות יוצרים על מצבור הגז, ולדעתי בצדק גמור.

אהוד: ותאר לצמק, פוצ'ו, באינה פרוק היינו נמצאים היום, לאחר
פיצוץ צינור הטל ממזריט, אלאמלא אילנה יוסי פנאצקי ביט את אל
הכרובית של הייקיט ממושב שבי ציון!

(מתוך "חדשות בן עזר" גיליון 615, 7 בפברואר 2011)

פוצ'ו (בשמו המלא - ישראל ויסלר), בן תל-אביב (נ' 1930), איש פלמ"ח, הוא סופר,
משורר, תסריטאי, מחזאי וכותב צ'יזבטים. הוא מהראשונים שכתבו על דור קום המדינה
ללא פומפוזיות והאדרה. אחדים מספריו עובדו לסרטים מצליחים. את ספרו הראשון, "חבורה
שכזאת", המתאר בהומור את הווי חיי ההכשרה ולוחמי הפלמ"ח, כתב כבר בגיל 19, אך
הספר יצא לאור רק שבע שנים אחר כך. הספר זכה להצלחה גדולה, ואף עובד לסרט קולנוע
בכיכובם של יוסי בנאי, בומבה צור, עודד תאומי וגילה אלמגור. פוצ'ו כתב עוד כ-40 ספרים
ומחזות, לילדים ומבוגרים, בהם שיתף את קוראיו מחוויותיו וחיי משפחתו. במהלך השנים
כתב כמאה תסריטים לתכניות הטלוויזיה "טלפלא", "שניים בראש אחד", "זהו זה", "הופה
היי" ועוד. פוצ'ו היה כתב קבוע של טורים הומוריסטים בעיתוני ילדים ונוער מובילים, כגון
"פילון", "הארץ שלנו" ו"מעריב לנוער".